

VIRIKE



NRO 2/19
Juhannus

Pekeman Työntekijät ry
Teollisuusliitto os. 420

Vaaka kallistui niukasti



Työväen ei voi sanoa voittaneen eduskuntavaaleissa, mutta haaksirikko sentään muuttui kivikossa makaamiseksi. Vappuna vaalitulos oli tuore uutinen ja sitä hehkutettiin Porvoonkin Työväen vapputapahtumassa, jossa pääpuhujina olivat eduskuntaan valitut Jussi Saramo (Vas.) ja Maria Guzenina (SD). Nyt kesäkuussa on jo Rinteen hallituskin pystytetty. Epäilyttävää tulevaisuudenkuvaa heiputtaa ainakin lehdistössä ihmetystä aiheuttanut vaalien suurimman häviäjän Kepun

mielistely kaiken sen jälkeen, mitä Sipilä hallituksineen sai neljässä vuodessa aikaan. Sanotaan Kepun heilutelleen tahtipuikkoa hallitusohjelmaa laadittaessa.

Vapputapahtuma keräsi uskollista joukkoa torin ohi marssineen kulkueen ja kaupunginpuiston puhetilaisuuden yleisöksi, mutta joukko näyttää harvenneen. Vaisuksi käyneen aatteen hengen sai aistia takavuosien torvisoittokunnan sijaan kulkueen yksinäisen rummun kuiskeesta.

NRO 2/19
42. vuosikerta
13.6.2019

Julkaisija:



Pekeman
Työntekijät ry
PL 330
06101 Porvoo
www.pekemantyontekijat.fi

Päätoimittaja:
Jukka Saarijärvi
050 3794359

Toimitussihteeri:
Hannu Lindqvist
040 661 7877
e-mail:
hannu.lindqvist
@pp2.inet.fi

Muu toimitus:

Elof Juselius
09 3949 3023
050 379 4521

Juho Lintula
09 3949 3708

Pasi Mäntysaari
09 3949 3048
050 379 4050

Esa Karppinen
050 379 4142

Esa Vainonen
09 3949 3452

Painopaikka:
tt-urex
Porvoo

Seuraava Virike ilmestyy viikolla 38. Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on oltava toimitussihteerillä 15. syyskuuta mennessä.

KIRJOITTELE!



Nuorisotoimintaa tulossa

Jumalauta että on ollut kuuma ja kiireinen alkukesä. Töitä on riittänyt ja perhe kyllä syö lopun vapaan ajan... Mutta, silti tästä kaikesta huolimatta olen taas yksinvaltiaan elkein koonnut nuorisosaoston kokoonpanolla Minä, Santeri Käyhkö, Olli Kautto ja Petri Taanila. Ja peliä on avattu myös aidan toiselle puolelle. Alustavasti (todella alustavasti) on Pöt:in (Nesteen ammattiosasto) nuorisovaltuutetun kanssa suunniteltu yhteisestä nuorisobakkanaalia syksyille. Siinä olisi oiva tilaisuus keskustella ”kanssapuurtajien” kanssa ja selvittää, että onko se jo myytinomainen ”ruoho on vihreämpää aidan tuolla puolen” -lausahdus paikkansa pitävä. Ja on jopa mahdollista, että tähän mahdolliseen ”Mega Grande spektaakkeliin” saadaan muitakin ammattiosastoja mukaan, mutta se jää vielä nähtäväksi... Itse

”agenda” tai se, mitä ylipäätään meinataan yrittää toteuttaa, varmasti kypsyy tässä kesän aikana. Lähtökohtaisesti ja luultavasti viime vuodelta hyväksi todettu risteily saattaa olla edessä jos ei muuta keksitä.

Mutta ideoita/toiveita voi laittaa minulle vaikka sähköpostiin tai ilmoittakaa toiveenne muille nuorisosaoston jäsenille. Toivottavasti tällä kertaa saadaan ilmoittautumisen ajankohta vähän löysemmäksi kuin viime vuonna. Pyydänkin että päivittäisitte tietonne (sähköposti) Teollisuusliiton tietoihin, niin eipähän jää sitten keneltäkään huomaamatta kun ilmoittautumisen ajankohta on lähempänä...

Hyvää kesää itse kullekin!

Nuorisovaltuutettu
Juho Lintula

Puheenjohtajan pääkirjoitus:

Tulevaisuus puntarissa



Jukka Saarijärvi

PStep Change 2020 on menossa yhtiössä ja tarkoitus on säästää nopeassa tahdissa 100 miljoonaa euroa kiinteitä ja muuttuvia kustannuksia. Tällä hetkellä on erilaisten työkalujen kuten SPI (Site Personel Index) tulosten arviointi käynnissä tai jopa tehty ja niiden tulosten perusteella ryhdytään arvioimaan toimintoja tieteenkin tarkoituksena säästää rahaa. Mitä se tuo tullessaan on vaikea ennakoida, mutta väistämättä toimintojen virtaviivaistaminen myös vaikuttaa henkilöstöön ja väittäisin että ei ainakaan lisäävästi.

Porvoon toimipaikalla on menossa myös oma 2020–30 ohjelma joka tähtää Porvoon kehitykseen pitemmällä aikajänteellä. Siinä on todella hyviä suunnitelmia Porvoon toimipaikan jatkuvuuden ja kilpailukyvyyn suhteen. Ainut ongelma ehkä onkin näiden kahden projektin samanaikaisuus: On mahdollista että Porvoon omat hankkeet jäävät jalkoihin tai niitä siirretään, koska ei varmaan näytä hyvältä, jos Porvoosta vain esiteltäisiin investointeja tarvitsevia hankkeita muiden toimipaikkojen etsiessä säästöjä. Näin sanoisin että ennuste on huono.

Toinen yhtiöön vaikuttava asia on kiertotalous, lähitulevaisuudessa 50 % pakkausmuoveista pitäisi kierrättää. Sehän tarkoittaa myös, että neitseellistä muovia tarvitaan tietenkin saman verran vähemmän. Toivottavasti tämä niin sanottu menetetty kapasiteetti voidaan suunnata ympäristöystävällisempiin sovellutuksiin. Muovien kysyntä ei ehkä kasva riittävän ripeästi rinnan kierrätyskapasiteetin lisäyksen myötä, jolloin ylimääräinen kapasiteetti voi olla jonkunasteinen ongelma ennen kuin kysyntä tasapainottuu.

CO₂:sta tulee myös kauppatavaraa tai ainakin sen päästö-oikeuksista. Ymmärtämykseni mukaan kukin

krakkeriin syötetty tonni aiheuttaa 500 kg:n CO₂-päästöt. Uudet uunit toimivat paremmin, jolloin yhtiöllä vapautuu CO₂-päästöoikeuksia johonkin muuhun tarkoitukseen.

Näihin kun lisätään lämmön talteenotto jäähdytysvesistä tai tuulivoimalla tuotettu sähkö tai ehkä myös aurinkopaneelit, niin huomaa, että yhtiöllä on jo useita vihreitä hankkeita joilla yrityskuvaa kiillotetaan tähän mainostettuun Sosiaalisen Vastuun suuntaan.

Henkilöstön osalta eläköityminen jatkuu ja uusia rekrytoidaan, se on hyvä. Mutta nämä säästöprojektit ja uusien tehtaiden rakentaminen ja kumppanuusyri-tysten käynnistykseen tarvittavan henkilöstön rekrytointiin tähtäävä Road Show ei mielestäni lyö kättä. Jotenkin tulee kuva, ettei toinen käsi tiedä mitä toinen tekee vai onko yhtiö jo niin suuri etteivät eri instanssit ehdi tai kykene suunnittelemaan tulevaisuutta yhdessä. Vai onko tämä sitä hajoita-ja-hallitse strategiaa?

Vanhempi väki ajautui Sesamin syliin. En lähde arvioimaan sitä onko se huono vai hyvä asia, vaan tarkoitus on muistuttaa siitä, että samalla itse kullekin asianomaiselle tuli henkilökohtainen vastuu seurata sijoitustensa tilaa. Kukaan muu ei siitä enää ole kiinnostunut joten suosittelen ainakin silloin tällöin kirjautumaan Mandatumin sivuille seuraamaan miten asiat etenee ja sen mukaan tekemään myös korjausliikkeitä tarvittaessa.

Lopuksi CCC-konferenssissa kuultua: Erään toimipaikan edustaja kertoi Hyvinvointi-hankkeesta toimipai- kallaan. Päätettiin järjestää työntekijöille työvaatteiden pesu, ettei tarvitse kotona pestä. Että silleen.

Hyvää kesälomaa!



Ammattiosaston hallitus kokoontuu

Torstaina 15. elokuuta ja
perjantaina 13. syyskuuta



Pääluottamusmiehen palsta:

Tes-ja muut neuvottelut



Elof Juselius

Tes-neuvottelut käynnistyivät alkuvuodesta ja neuvottelukunnat alkoivat käsitellä muutamaa kymmentä ammattiosastoista tullutta aloitetta. Kaikilla ykkösaiheena luki että ”Kiky pois”! Ymmärtääkseni lähes kaikki Teollisuusliiton jäsenet ja ammattiosastot ovat yhteisrintamana vaatimassa Kikyn poistoa. Eikä taida Teollisuusliitto olla ainoa liitto jossa käydään samoja keskusteluja.

Tuo edellisen hallituksen törkeällä tavalla, pakkolaeilla uhkailemalla, läpi runnoma kirottu kilpailukykysojmus tarkoitti työajan pidentämistä 24 tunnilla ja työnantajan sosiaaliturvamaksujen siirtämistä työntekijöiden maksettavaksi neljän miljardin euron edestä; noin 2 % palkasta. Siinä on kyllä työntekijäliittojen neuvottelijoilla tekemistä. Mutta ei auta hannailla, kansa on puhunut ja nyt pitää hoitaa homma kotiin mikä viimeksi jäi kesken, ei muuta kun kovat piippuun ja tulta päin. Teillä on kentän tuki, tuli mitä tuli.

Uusi hallitus, uudet kujeet

Demarit otti nippa nappa voiton eduskuntavaaleissa. Sen verran tiukka oli vaalivoitto että joutuivat ottamaan kumppanikseen jonkun muista suurpuolueista ja valitsivat rökäletappion kärsineen Kepun. Loput hallituspaikat jaetaan pienempien puolueiden kesken. Tämöisiä monipuoluehallituksia on nähty ennenkin, vaihtelevalla menestyksellä. Mitä uusi hallitus tuo tullessaan, aika näyttää. Täytyy kuitenkin muistaa vanha sanonta: Kepu pettää aina.

Paikallista jorinaa

On niin vähän kerrottavaa neuvottelurintamalla että oikein hävettää, myötähäpeää.

Vastapuoli kun tulee HR-osastolta, jossa ei tapahdu juuri mitään. No, saatiin PP:n ja PE2:n seisakki-sopimukset tehtyä, vaikkakaan eivät sisällä juuri mitään uutta. Melkein voi sanoa että ei mikään sopimus ollenkaan, kun kaikki tulee joko konsernista käskytettynä tai HR:stä direktio-oikeudella. Sillä kuitenkin mennään mitä on sovittu, duunarit tekee kyllä sen mitä on luvattu, en tiedä sitten työnantajasta.

StepChange2020 säästöohjelma jatkuu

Edellisestä myrskystä onkin jo kulunut aikaa. Silloin oli maailman rahahanat sekaisin ja meilläkin annettiin myrskyvaroitusta, jonka mukaan sitten tehtiin kuuluisa 17-kohdan ohjelma. Nyt ei ole myrskyvaroituksia annettu, mutta myrskyn merkit ovat ilmassa - maailma muuttuu. Nyt puhutaan kiinteistä kuluista ja kiinteät kulut ova yleensä suurimmalta osalta henkilöstökuluja - ja 100 miljoonan säästötavoite on kova tavoite.

Me ollaan Porvoossa toisaalta eletty vastuullisesti, ja meillä kiinteät kulut eivät ole karanneet. Meillä on jo nyt selvät merkit siitä että henki-

löstön määrä on toiminnallisessa minimissä. Heti kun on isompi flunssa-aalto, niin on vaikeaa jopa saada ohjaamoja miehitettyä. Toisaalla taas on varoittavia merkkejä työuupumuksesta - näissä merkeissä väen vähentäminen - vaikka se tapahtuisi luonnollisesti - voi johtaa vakaviin seurauksiin. Joko pajat kylmenee kun ei ole ”ajomiehiä” tais sitten AVI puuttuu kovalla kädellä työuupumukseen. Tätäkö me haluamme?

Porvoossa on osattu ennakoida asioita ja siitä on hyvänä ensimerkkinä meidän 2030 ohjelma, joka saa tukea myös henkilöstöltä. Mutta jos mennään 2020 suunnitelmien mukaan niin on satavarmaa että henkilöstö ei pysy sen ohjelman hankkeiden takana, joka on liikaa vain kustannusvähennys- eli henkilöstön vähennysprojekti. On todella väärin että jos olemme eläneet Porvoossa vastuullisesti, niin meitä koskee samat vähennykset kuin muita yli varojen eläneitä ”kreikkalaisia”.

Kiitos!

Kiitän työtovereita jäätyäni eläkkeelle!

Krister Salminen



Työsuojeluvaltuutetun palsta



Pasi Mäntysaari

Haasteita on

Vuoden toinen vakavampi TRI-tapahtuma tapahtui telineellä työskenneltäessä. Tapahtumassa henkilölle aiheutui kylkiluun murtuma. Telineessä oli suurempi kuin 100 mm aukko, johon tapaturman uhri astui. Vaikka aukko oli tiedostettu, niin kuitenkin tällaista loukkaantumiskäsitteitä ei oltu huomioitu. Luottamus telineiden turvallisuuteen hieman horjuu, kun telineellä työskentelevillä henkilöillä on mahdollisuus astua niillä sijaitsevaan kenkää suurempaan aukkoon. Mikä on mennyt pieleen?

Elämme todellakin, todellakin muutoksen aikaa

Vuosi 1977 ja marraskuun 21 päivä saapui Pasi töihin Nesteen palvelukseen. Petrokemian eteenilaitos oli tuolloin työpaikkana tarjolla ja siellä sitä nuorella iällä alettiin hommeleita tekemään. Tuolloin suojavarusteet eivät olleet kummoiset ja kemikaalien osalta suojautuminen oli vielä lapsen kengissä. Porukkaa oli vuorossa huomattavasti enemmän kuin nykyään ja yksisteen sitä hoidettiin pienempiä aluekokonaisuuksia. Lipeäalue oli vastuutettu minulle. Vieläkin maistuu suussa lipeänsekainen höyry, kun laitteistoja joutui talvikokeissa ja ongelmien sattuessa höyrytteleeseen tukkeutumisten ja jääytymisten seurauksena. Silmäsuojaimia ei tuolloin ollut pahemmin käytössä mutta olipa kuitenkin käytössä kypärään kiinnitetty kasvojen suoja, joka sai lonksuessaan aikaiseksi kivan päänsäryn. Näytteet otettiin tuolloin avonäytteenottona ja eipä roiskeita hommaa saanut juurikaan suoritettua. Voi sanoa, että tuolloin

oli todellakin syytä käydä työpäivän lopuksi suihkussa, ettei tarvinnut viedä lipeän katkuista kroppaa vaimon viereen nukkumaan. Turvakengät muotoilivat metallisen varvassuojan avulla jalan niihin sopivaksi, joten alku aina hankalaa. Tuolloin puhuttiin työvaatteista ja sattui vakava palamistapahtuma, joka kiinnitti huomiota asusteiden suojausominaisuuksiin. Paloa jatkamaton materiaali ei ollut ihan ”tuttu juttu” ennen tuota tapahtumaa. Nahkahanskoja käytettiin joka hommeleissa ja hyvinhän se suojausi kylmältä ja kuumalta. Hankaluus oli, että niiden malli oli vihonviimeinen halvalla ostettu. Tuntui, että osto määritteli mallin ja uuden hanskan sai kun palautti vanhan esimiehelle. Kuulosta pidettiin huolta, mutta välineet olivat tuon ajan mukaiset, joten päästivähän ne melua läpi. Radiopuhelimet olivat loistovehkeitä, jotka välillä vinkuessaan saivat myös korvat soimaan. Jykevää metallista tekoa olivat, joilla olisi pähkinätkin särkenyt. Muistan vielä kun tarkistuskierröksellä oli selkeästi määritelty yövuorossa aika, jolloin piti puhaltaa lipeäkolonnin pintapolymeerit tynnyreihin. Saivat muut vuoronporukat tarkistaa kellonsa, kun minä huudahdin radiopuhelimeen toimenpiteen ohjaamolle jämptisti kellon lyömällä, ”piruuttaan”.

Kemikaalilta suojautuminen

Lipeäalueen jälkeen olivat ajansaatossa vuorossa DPG+ FCC, kuumapää 1, uunialue ja kompurahalli. Bentseeni ei ollut tuolloin ”paha aine”. Pyrolyysibensiini, jossa oli noin 30 % bentseeniä, oli turhan usein käsien pesuaine (rasvan pois-

taja). Aineesta kyllä tiedettiin jotain, kun mainittiin, että oli syytä pysyä tuulen yläpuolella kun pyttyjä vesitettiin viemäriin. Muistan yhä, kun minut heitettiin ulos kentällä olleesta tukitilasta, kun kehtasin astella sinne yövuorossa ”huilailemaan” pyrolyysibensiininkatkuisilla jalkineilla. Noo - ainahan voi jättää jalkineet kopin ulkopuolelle. Bentseenipitoisuudet olivat tuolloin muutenkin alueella suhteellisen korkeat, kun ei ollut vielä mitään suurempia pitoisuusrajoituksia ja keräilylaitteistoja. Kokonaamareita oli välillä pakko käyttää, kun pitoisuudet ärsyttivät kohtuuttomasti hengitysteitä.

Muutoksia

Minun työurani 42 vuoden aikana on tapahtunut paljon muutoksia ja nämä muutokset ovat minun mielestäni turvallisuuden saralla olleet pääasiassa positiivisia. Terveyttä ja turvallisuutta on korostettu sanoin ja teoin ja tämä prosessi tulee jatkumaan myös minun siirtyessä sivuun työsuojeluvaltuutetun tehtävistä tämän vuoden lopussa. Minun tarinani jatkuu, mutta työn osalta vain ensi vuoden keväälle, jolloin siirryn, toivottavasti terveenä, eläkkeelle.

Ehkä kuitenkin kerron vielä jotain menneistä ajoista seuraavassa virikkeessä.

Turvallista kesän aikaa ja varsinkin Juhannusta!

yhteistyöterveisin Pasi

PUNKAHARJUN LOMAOSAKKEET (5 & 58)

Kesäkauden 2019 vuokraukset 17.05. – 16.08.2019:

Anomukset kirjallisina osoitteella pasi mäntysaari / borealis konttori

- Kesäkauden viikkohinnat ovat
240 € / viikko
- Kesäkauden viikonloppuhinta
100 € ja vuorokausi 45 €
- Tällä hetkellä vapaaksi jääneet viikot vuokrataan anomisjärjestyksessä
- Myös muut järjestäytyneet borealislaiset voivat vuokrata osakkeitamme:
320 € viikko, 140 € vkl tai 65 € vrk



Pääosin keskikesän viikot ovat täynnä, mutta kannattaa soittaa!

Sopimusalan ammattiosastojen hallitusten yhteispalaverin 27. 4. 2019 kannanotto, joka toimitettiin Teollisuusliittoon:

Kokous haluaa saattaa Teollisuusliiton tiedoksi yllämainittujen ammattiosastojen huolen nykyään useilla alan työpaikoilla vallitsevan tilanteen, jossa paikallinen sopiminen ja yhteistoiminta ei vastaa alan yleissopimuksessa mainittuja lähtökohtia ja kehittämistoimia.

Kokous esittää, että sopimusalan yritysten toimipaikoilla nimettäisiin työnantajan edustajaksi henkilö, jolla olisi riittävät valtuudet ja asiantuntemus hoitaa työehtosopimukseen ja siihen liittyvien sopimusten valvontaa ja tulkintaa sekä kehittää paikallista sopimuskulttuuria yhdessä työntekijöiden valitsemien henkilöiden kanssa.

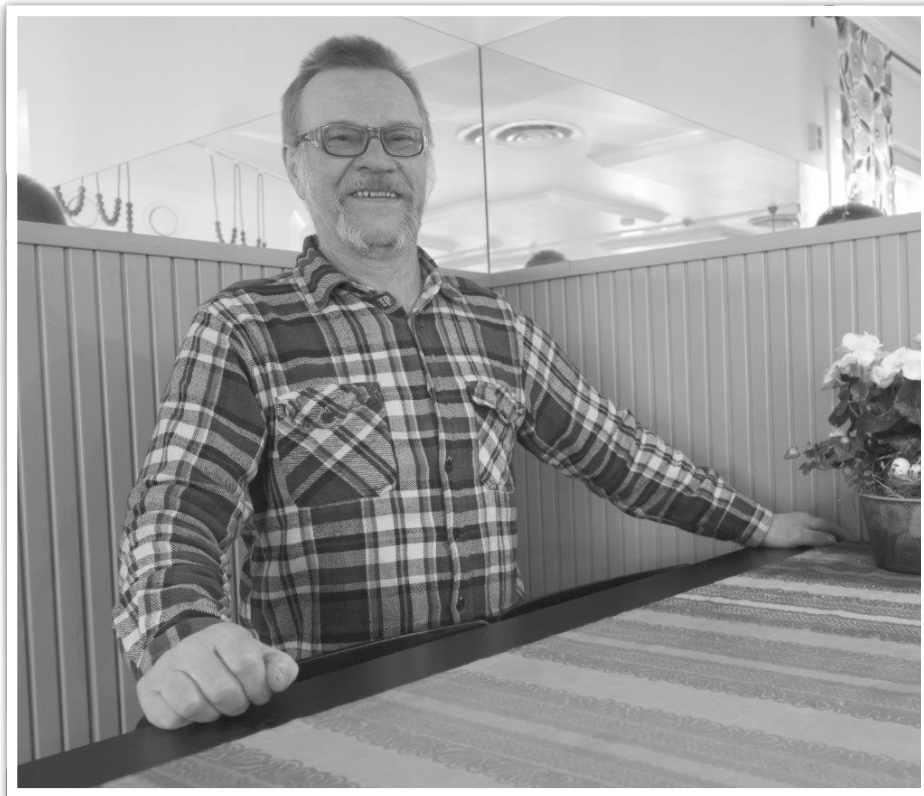
Kokous ehdottaa, että Teollisuusliiton edustaja saattaa yllä mainitut epäkohdat ja toiveet Kemianteollisuus ry:n ja mahdollisesti sopimusalan yritysten tietoon tilanteen korjaamiseksi sellaiseen muotoon josta hyötyisivät molemmat osapuolet.

Kokouksen puolesta

Jukka Saarijärvi
puheenjohtaja
Pekeman Työntekijät ry.

Jukka Mäkelä
puheenjohtaja
Porvoon Öljyjälöstamon Työntekijät ry.

Hasse Sjöholm jäi eläkkeelle



Toukokuun alussa jäi eläkkeelle pala Pekema Oy:n laitosten käynnistysajan historiaa. Koneistaja Hans Sjöholmin viimeinen työpäivä melkein 48 vuoden työuran päätteeksi oli 26. huhtikuuta. Hänen tullessa taloon kesäkuun alussa vuonna 1971 sorvia vasta nostettiin paikalleen muovin korjaamon hallissa.

LD-laitos oli lähes valmis. Myös PVC ja VCM olivat rakenteilla valmistuen tuotantoon vähän sen jälkeen. Virallinen vihkiäistilaisuus oli myöhemmin presidentti Kekkonen läsnä ollessa. Syksyllä Hasse lähti suorittamaan asepalvelustaan palatakseen seuraavana vuonna jatkamaan pitkäksi kas-

Jatkuu sivulle 8

Puheet näkyviin

Joulukuussa ammattiosaston uuden hallituksen järjestäytymiskokouksessa Jukka Saarijärvi heitti ilmoille esityksen, jota kannattaisi miettiä: Kun Borealisen paikalliseen yhteistoimintakuvioon kuuluvissa kahdessa vuotuisessa yt-tilaisuudessa pidetään henkilöstön puheenvuoro, johon tiivistetään tärkeimmät sinä hetkenä ajankohtaiset pääluottamusmiehen/ johto -väliset asiat, pitäisi niiden viesti saada jäsenistön silmiin. Keinona olisi puheiden videotointi. Se olisi mahdollisuus edustajille. Henkilöstön puheenvuoro kiertää henkilöstöryhmittäin.

Luottamustoimien hoita-

jilta odotetaan aloitteellisuutta, luovuutta ja näkyvyyttä. Puheenjohtajan aloite on repäisy, joka tukee hyvin näitä kaikkia kommunikoinnin keinoin. Mitä puheiden videoinnilla hyödyttäisiin? Se olisi suoraa viestintää kentälle ajankohtaisista paikallisista aiheista. Se toisi valoa siihen tiedottamisen pimeyteen, jota väki osastoilla - eritoten vuoroissa, tuntee. Se vapauttaisi ammattiosaston pääluottamusmiehen ja muiden henkilöstöryhmien pääyhdyksmiesten voimia veloitteesta kiertää osastoilla kertomassa näistä asioista. Ei se kokonaan sitä poista, mutta näitä samoja asioita ei tarvitsisi toistaa jokai-

selle osastolle ja jokaiselle vuorolle erikseen, kun aika on rajallista muutenkin.

Tästä ehdotuksesta kannattaisi jatkaa keskustelua paikallisen johdon kanssa, ja voitaisiin ajatella myös johdon vastauspuheenvuorojen nauhoittamista. Tällä tavoin paikkakunnan johto, samalla kun puhuisi suoraan kansalle, eikä vain parille kymmenelle henkilöstöedustajalle, olisi paremmin näkyvissä yhteistyön tekemisessä. Sitä, miten levitys toteutuisi, pitäisi sitten miettiä, kun olisi sovittu periaatteesta. Voiko info-tv-järjestelmää käyttää, vai tarvitaanko muu työkalu?

Hannu Lindqvist

vavaa työuraansa. Alun pitäen ruotsinkielisenä hän päätti käyttää armeija-aikaa hyväkseen hankkiutumalla Kaartin pataljoonaan, jossa oli opittava suomea.

Näin pitkään työhistoriaan sisältyy paljon muistoja ja vaikka alkuvaiheessa mies oli aikeissa siirtyä Norjaan porauslautalle, on työpaikka pysynyt kuitenkin samana.

– Oltiin porukalla lähdössä öljyä poraamaan kovalle hankkeille. Se kaatui Hesassa, jossa testausfirma oli yllättäen lopettanut toimintansa.

Hasse on pysynyt sitten sorvin ääressä ja erikoistehtävänä kunnostanut mm. noin 500 korkeapainekompressorin mäntää. Lähin vastaavia tuhansien barien paineita nostavien koneiden mäntiä koneistava verstaas, jonka hän tietää, on Saksassa.

– Aikanaan kysyessäni sellaisen hintaa, kuulin yhden männän vastaavan rahassa omakotitaloa.

Yhtiön vaihduttua matkan varrella kahteen kertaan, on Hassella selvä näkemys siitä, mikä on ollut ero Pekeman, Nesteen ja Borealisen kesken:

– Alkuaikoina olin mukana kymmenen vuotta puolivakinaisessa palokunnassa, joka enimmäkseen koostui korjaamon väestä. Silloin siitä maksettiin ekstraa; mm. harjoituspalkkiot, joita onnistuimme vielä nostamaan. Pekeman aika



70-luvulla oli kaikkinaisen kehityksen aikaa muutenkin, muistaa Hasse.

– Työntekijöiden edut paranivat monin tavoin aina siihen saakka, kunnes Neste Oy tuli omistajaksi. Silloin alkoi kehitys kääntyä, ja lopullinen käänne tuli Borealisen perustamisen myötä, kun Chemicals myytiin ulkomaille ensin osittain ja sitten loputkin. Porukan asemaa alettiin heikentää ja kyllä siitä työilmapiirikin alkoi kärsiä. Hasse kertoo Pekeman aikaisen työpaikan rehdin hengen kadonneen ajat sitten.

– Vuosituhannen vaihteen paikkeilla Borealis ilmoitti täysin yllättäen lopettavansa oman koneistamon kokonaan. Kaikki sorvarit oltiin aikeissa ulkoistaa ja aiesopimus oli jo tehty. Siinä oli oikein pidettävä lakko, ammattiosasto otti jyrkän kannan ja tilanne saatiin pelastettua.

Hasse jatkaa kyläseppänä

Hasse teki kevennettyä työaikaa osa-aikaeläkkeellä viimeiset vajat 10 vuotta.

– Ymmärrän kyllä, että pitää jo lopettaa, mutta tekemistä kyllä riittää.

Hasse tunnetaan Söderkullan kyläseppänä. Kyläläisten ja jyväjemmäreiden laitteiden laittamista riittää, kotona hallissa on kaksi sorviakin. Traktoreita Hassella on viisi, koska sanoo ettei viitsi enää aina olla vaihtamassa niiden työlaiteita, vaan vaihtaa tarvitessa koko koneen. Lisäksi harrasteisiin kuuluu kaivinkone ja joskus pitää käydä kesäpaikalla Ristiinassakin.

Hasse kiittää työkavereitaan ja lähettää Virikkeen mukana parhaat terveiset!

Hannu Lindqvist



www.pekemantekijat.fi

Aatteelliset vastaan aateliset

Tarkoitushakuinen valheellinen uutisointi on rajusti kiihtynyt tässä ajassa. Ihmisen tarve valehdella jakautuu neljään päälohkoon: Tehdä vaikutus, hyötyä, suojella itseään ja vähäisimmäksi jäävä epäselvät tapaukset (National Geographic 6/2017).

Aatteelliset vastaan aateliset, osa 11

Valeuutisoinnin motiivit

Jälkiruokana Aral-järvelle matkatessa Uzbekistanissa mojnalaisen perheen emäntä tarjoaa kirjaviin papereihin käärittyjä vastustamattoman maukkaita makeisia. Silloisen presidentin Petro Porošenkon tuotantolinjat valmistavat niitä Ukrainassa. Jos ympäröivä Karakalpakia vielä olisi osa Venäjää, niitä koskisi maahantuontikielto.

Lännen tuella vallan kaapanneelle Porošenkolle erityinen ryssävihan syy on, että Venäjä kielsi vuonna 2013 hänen makeistensa maahantuonnin. Ennen presidenttiyttään tehtailijan omaisuudeksi oli Forbes-lehti arvioinut 1,3 miljardia dollaria. Sellainenhan se on oikea mies edustamaan kansaa. Sattumoisin sama äijä omistaa teollisuutta, jonka bisnes kauhoo kasvunsa uudelleenrakentamisesta. Hän omistaa myös pääosan Ukrainan mediasta, joka vaikuttaa uutisoinnin suuntaukseen Suomesakin.

Olen viimeisten vuosien kulessa kirjoittanut Virikkeessä useita kertoja median rehellisyydestä. Ensisijainen motiivi löytyy siitä, että olen tämän vuosituhannen puolella vertaillut li-

sääntyvästi Suomessa levitettyä uutisointia vaihtoehtoihin lähteisiin. La Prensa Latina, AVN, ABI, Hispantv, xinhuanet, VNA, Cominform, La Voz del Sandinismo ja silloin tällöin myös The Guardian pienemmistä matkoilla käteen osuneista julkaisuista puhumattakaan uutisoivat usein asioista aivan päinvastaista kuin ns. läntiset lähteet. Useimmiten. Olisi epäloogista olettaa, että paikalliset uutislähteet järkiään puhuisivat enemmän potaskaa, kuin maailmanvalloittajien dollareilla kyllästävät tietotoimitot.

Suomen kaupallisen lehdistön ja YLEn uutisointi on hyvin tavallisesti ristiriidassa mainittujen tahojen kanssa, selvänä esimerkkinä Venäjä-uutisointi, kuumevat tapahtumat Etelä-Kiinan merellä, imperialistipolitiikka Latalaisessa Amerikassa ja Pohjois-Korean demonisointi.

Britannia ilmoitti (tai media kertoi näin) syksyllä 2018, että kesällä tapahtunut Skripalien murhayritys on selvitetty, tekijät tiedetään ja he ovat venäläisiä agenteja. Satuain etsimään netistä asiaa koskevaa aineistoa ja ilmeni, että ”selvittämisen”

takana olikin harrastajakerho nimeltä ”Bellyingcat”. Sitä kuvaillaan kansalaisjournalistien ryhmäksi, jonka on perustanut työtön koti-isä Elliot Higgins, esiintynyt aluksi nimimerkillä Brown Moses. Sama taho, johon on myös osallistunut suomalainen Veli-Pekka Kivimäki, on ”selvittänyt” Syyrian sodan ryppälepommi-iskuja, MH-17 Ukrainan lentokoneturman jne. Sen tietolähteitä ovat Internet, some ja korkean tason lähteet, jotka kuitenkin säännöllisesti ovat nimettömiä. Eli tämä ’Scotland Yard’ on rusofobistikkojen mielipideryhmittymä.

On selvää, että median valehdellun päämotiivi on hyötyminen, jonka kaksi suurinta sektoria liittyvät läheisesti toisiinsa; taloudellinen ja henkilökohtainen hyötyminen. Tämä perustuu yksilötason tutkimukseen, mutta makrokoossa tulos näyttäytyy myös imperialistisessa maailmanvalloitusajattelussa, koska yksilöt ajavat maailman luonnonvarojen yksityistä omistamista. Ja samalla työtä tekevien ihmisten omistamista.

Hannu Lindqvist

Ruta del Che

Vappu-Virikkeessä julkaistun bolivialaista La Higueran kylää käsitelleen ensimmäisen osan jatkona kerron tässä muista Che Guevaran lopun historiaa kunnioittavista kohteista Ruta del Chen varrella.



Kommuunit ihmisten ja luonnon puolesta

Boliviaakin vaivaa maaltapako. La Higueran asukasluku on laskenut 85:een. Kylän tulevaisuutta turvaa Chen muistoa vaalimaan perustettu kommuuni, joka hoitaa kiinteistöjä ja järjestää kolmen oppaan avulla palvelua turisteille. Kanssamme ei samaan aikaan kylässä ole muita vieraita. Heitä kuitenkin käy, enimmäkseen bolivialaisia, suosituimman ajankohdan osuessa muistopäivään 9. lokakuuta.

La Higueran vaatimattomat matkailutulot jaetaan kommuunin ja kulloinkin kuukauden palveluvuorossa olevan perhekunnan kesken. Samantapaiseen kommuunitoimintaan, jolla mahdollistetaan paikallisväestön perinteinen elämä luonnonmukaisesti, törmäämme Boliviassa myös Madidin

kansallispuiston sademetsäalueella Chalalanissa sekä Pampasin soilla Santa Rosassa.

Ruta del Che

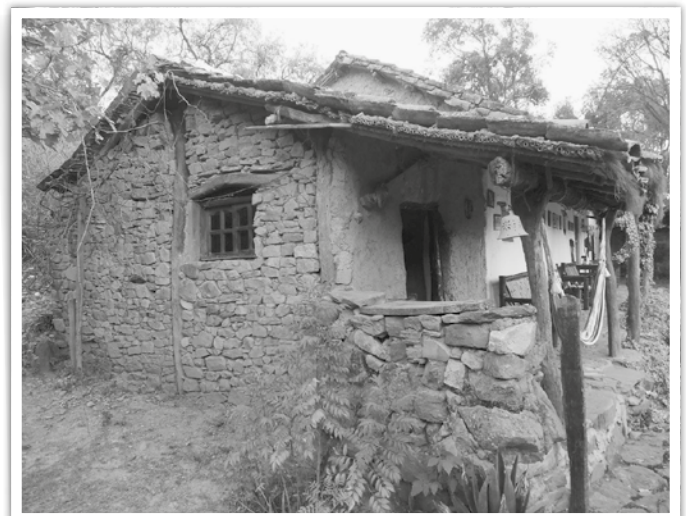
Chen hahmolla ja Alberto Kordan ottamalla valokuvilla tehdään bisnestä lähes kaikkialla maailmassa – suorastaan iljettävyyksiin asti. La Higuerassa matkamuistokauppa olisi paikka-aitoa ja hyväksyttävämpää, kuin missään muualla, mutta ostettavaa löytyy tuskallisen vähän. Illastaessamme Casa del Telegrafistan pienessä talossa, joka tunnetaan Chen historiassa kyläläisten jättämästä sähkösanomavaroituksesta, saamme hankituksi aiheeseen liittyvät t-paidat, ei juuri muuta. Toisaalta; matkailumme ei perustu ostelemiseen, vaan kokeemiseen. Huoneessamme pihapiirin kivisessä piharakennuksessa valaistuksen hoitaa kaksi kynttilää; herätyksen kiekuu kukko. Yöpyessämme Ruta del Chen päätepisteessä olemme jälleen kerran onnistuneet välttämään massaturismin ja ylikansallisen matkateollisuuden mukavuuksineen.

Saapuessamme olimme kavunneet muutamien kilometrin päässä sijaitsevan Del Churon puron varteen rotkossa, jossa Che kävi viimeisen taistelunsa, haavoittui ja joutui vangituksi. Tämä tapahtui 8.10.1967. Olimme vain 2000 metrissä, silti rinteen oli-

vat raskaita liikkua. Che sisseen ei valinnut helppoa polkua pyrkiessään tasoittamaan proletariaatin tietä.

La Higueran ja Del Churon lisäksi Ruta del Che käsittää kolme kohdetta Vallegranden kaupungissa. Suunnatessamme paluumatkalla niihin liittyy Marian ryhmään bolivialainen perhe ja italialainen aatteen mies. Aluksi tutustutaan Señor De Maltan sairaalaan, joka on toiminnassa ja entisellään. Chen ruumiin pesupaikka ja huone, jossa hänen käntensä leikattiin irti lähetettäväksi Kuubaan, toimivat museoituina sairaalan sisäpihalla. Kaupungin laidan hehkeällä hautapaikalla on 11 vallankumoustopoverin jäännökset jälkihaudattuina ja lopuksi vierailemme Che Guevara-kulttuurikeskuksessa. Siellä hänen ensimmäiselle hautapaikalleen on rakennettu mausoleumi; ei toki yhtä massiivinen, kuin Kuuban Santa Clarassa, jonne hänen jäänteensä siirrettiin v. 1997.

Seuraavalle sivulle



Pieni päätyhuoneemme Casa del Telegrafistan pihassa



Näiden kivien suojissa haavoittunut Che Guevara koki vapautensa viime hetket

Edelliseltä sivulta

Teloituksen vuosipäivänä Vallegrandessa, joka on asfalttietä ajaen viiden tunnin matkan päässä Santa Cruz de la Sierrasta, järjestetään vuosittain suosittu Che-festivaali. Vuoden 2017 50-vuotismuistoa kunnioittamassa La Higueraakin oli käynyt tuhansia ihmisiä. Voi vain arvailla, mitä

haasteita turistimäärä on aiheuttanut majoituksen suhteen ja 50 km:n kivisen tieosuuden kulkeamisen osalta Vallegrandesta ja takaisin. Maastoautolla keskinopeus Ruta del Chella on noin 25 km/h, bussilla kenties puolet siitä.

Che vetää kävijöitä Vallegrandeen. Syvimmän vaikutuksen silti tekee Chen kohtaloksi koitunut kyläpahanen syvällä vuorten keskellä.



Chen v. 1997 paljastuneen hautapaikan päälle on rakennettu mausoleumi, jonka kaivantoon kävijöillä on tilaisuus laskeutua

Siellä käymällä tuemme hyvin vaatimattomasti elävien maalaisten asemaa omalla kotipaikallaan. Aivan kuten olisi itse Chekin halunnut tukea.

Hannu Lindqvist



Maria kertomassa Señor De Malta sairaalan ruumiinpesupaikalla Chen teloituksen yksityiskohdista



Chen teloituksen aikaan 51 vuotta sitten käytössä ollut luokkahuoneen ovi, johon kiinnitettynä museossa kävijä voi lukea suomenkielisen kuvareportaasin Ruta del Chestä

Viisivuorosheema 12 tuntia vuonna 2020

TYÖVUOROJÄRJESTELMÄ 2020																													
Tammikuu					Helmikuu					Maaliskuu					Huhtikuu					Toukokuu					Kesäkuu				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1 ke	Y	A			1 la	Y	A			1 su	Y	A			1 ke	Y	A			1 pe	Y	A			1 ma	Y	A		
2 to	Y	A			2 su	Y	A			2 ma	Y	A			2 to	Y	A			2 la	Y	A			2 ti	Y	A		
3 pe	Y	A			3 ma	Y	A			3 ti	Y	A			3 pe	Y	A			3 su	Y	A			3 ke	Y	A		
4 la	Y	A			4 ti	Y	A			4 ke	Y	A			4 la	Y	A			4 ma	Y	A			4 to	Y	A		
5 su	Y	A			5 ke	Y	A			5 to	Y	A			5 su	Y	A			5 ti	Y	A			5 pe	Y	A		
6 ma	Y	A			6 to	Y	A			6 pe	Y	A			6 ma	Y	A			6 ke	Y	A			6 la	Y	A		
7 ti	Y	A			7 pe	Y	A			7 la	Y	A			7 ti	Y	A			7 to	Y	A			7 su	A	Y		
8 ke	Y	A			8 la	A	Y			8 su	Y	A			8 ke	A	Y			8 pe	A	Y			8 ma	A	Y		
9 to	A	Y			9 su	A	Y			9 ma	A	Y			9 to	A	Y			9 la	A	Y			9 ti	Y	A		
10 pe	A	Y			10 ma	Y	A			10 ti	A	Y			10 pe	Y	A			10 su	Y	A			10 ke	Y	A		
11 la	Y	A			11 ti	Y	A			11 ke	Y	A			11 la	Y	A			11 ma	Y	A			11 to	Y	A		
12 su	Y	A			12 ke	Y	A			12 to	Y	A			12 su	Y	A			12 ti	Y	A			12 pe	Y	A		
13 ma	Y	A			13 to	Y	A			13 pe	Y	A			13 ma	Y	A			13 ke	Y	A			13 la	Y	A		
14 ti	Y	A			14 pe	Y	A			14 la	Y	A			14 ti	Y	A			14 to	Y	A			14 su	Y	A		
15 ke	Y	A			15 la	Y	A			15 su	Y	A			15 ke	Y	A			15 pe	Y	A			15 ma	Y	A		
16 to	Y	A			16 su	Y	A			16 ma	Y	A			16 to	Y	A			16 la	Y	A			16 ti	Y	A		
17 pe	Y	A			17 ma	Y	A			17 ti	Y	A			17 pe	Y	A			17 su	Y	A			17 ke	A	Y		
18 la	Y	A			18 ti	A	Y			18 ke	Y	A			18 la	A	Y			18 ma	A	Y			18 to	A	Y		
19 su	A	Y			19 ke	A	Y			19 to	A	Y			19 su	A	Y			19 ti	A	Y			19 pe	Y	A		
20 ma	A	Y			20 to	Y	A			20 pe	A	Y			20 ma	Y	A			20 ke	Y	A			20 la	Y	A		
21 ti	Y	A			21 pe	Y	A			21 la	Y	A			21 ti	Y	A			21 to	Y	A			21 su	Y	A		
22 ke	Y	A			22 la	Y	A			22 su	Y	A			22 ke	Y	A			22 pe	Y	A			22 ma	Y	A		
23 to	Y	A			23 su	Y	A			23 ma	Y	A			23 to	Y	A			23 la	Y	A			23 ti	Y	A		
24 pe	Y	A			24 ma	Y	A			24 ti	Y	A			24 pe	Y	A			24 su	Y	A			24 ke	Y	A		
25 la	Y	A			25 ti	Y	A			25 ke	Y	A			25 la	Y	A			25 ma	Y	A			25 to	Y	A		
26 su	Y	A			26 ke	Y	A			26 to	Y	A			26 su	Y	A			26 ti	Y	A			26 pe	Y	A		
27 ma	Y	A			27 to	Y	A			27 pe	Y	A			27 ma	Y	A			27 ke	Y	A			27 la	A	Y		
28 ti	Y	A			28 pe	A	Y			28 la	Y	A			28 ti	A	Y			28 to	A	Y			28 su	A	Y		
29 ke	A	Y			29 la	A	Y			29 su	A	Y			29 ke	A	Y			29 pe	A	Y			29 ma	Y	A		
30 to	A	Y								30 ma	A	Y			30 to	Y	A			30 la	Y	A			30 ti	Y	A		
31 pe	Y	A								31 ti	Y	A								31 su	Y	A							
BOREALIS																													
Heinäkuu					Elokuu					Syyskuu					Lokakuu					Marraskuu					Joulukuu				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1 ke	Y	A			1 la	Y	A			1 ti	Y	A			1 to	Y	A			1 su	Y	A			1 ti	Y	A		
2 to	Y	A			2 su	Y	A			2 ke	Y	A			2 pe	Y	A			2 ma	Y	A			2 ke	Y	A		
3 pe	Y	A			3 ma	Y	A			3 to	Y	A			3 la	Y	A			3 ti	Y	A			3 to	Y	A		
4 la	Y	A			4 ti	Y	A			4 pe	Y	A			4 su	Y	A			4 ke	A	Y			4 pe	A	Y		
5 su	Y	A			5 ke	Y	A			5 la	A	Y			5 ma	A	Y			5 to	A	Y			5 la	A	Y		
6 ma	Y	A			6 to	A	Y			6 su	A	Y			6 ti	A	Y			6 pe	Y	A			6 su	Y	A		
7 ti	A	Y			7 pe	A	Y			7 ma	Y	A			7 ke	Y	A			7 la	Y	A			7 ma	Y	A		
8 ke	A	Y			8 la	Y	A			8 ti	Y	A			8 to	Y	A			8 su	Y	A			8 ti	Y	A		
9 to	Y	A			9 su	Y	A			9 ke	Y	A			9 pe	Y	A			9 ma	Y	A			9 ke	Y	A		
10 pe	Y	A			10 ma	Y	A			10 to	Y	A			10 la	Y	A			10 ti	Y	A			10 to	Y	A		
11 la	Y	A			11 ti	Y	A			11 pe	Y	A			11 su	Y	A			11 ke	Y	A			11 pe	Y	A		
12 su	Y	A			12 ke	Y	A			12 la	Y	A			12 ma	Y	A			12 to	Y	A			12 la	Y	A		
13 ma	Y	A			13 to	Y	A			13 su	Y	A			13 ti	Y	A			13 pe	Y	A			13 su	Y	A		
14 ti	Y	A			14 pe	Y	A			14 ma	Y	A			14 ke	Y	A			14 la	A	Y			14 ma	A	Y		
15 ke	Y	A			15 la	Y	A			15 ti	A	Y			15 to	A	Y			15 su	A	Y			15 ti	A	Y		
16 to	Y	A			16 su	A	Y			16 ke	A	Y			16 pe	A	Y			16 ma	Y	A			16 ke	Y	A		
17 pe	A	Y			17 ma	A	Y			17 to	Y	A			17 la	Y	A			17 ti	Y	A			17 to	Y	A		
18 la	A	Y			18 ti	Y	A			18 pe	Y	A			18 su	Y	A			18 ke	Y	A			18 pe	Y	A		
19 su	Y	A			19 ke	Y	A			19 la	Y	A			19 ma	Y	A			19 to	Y	A			19 la	Y	A		
20 ma	Y	A			20 to	Y	A			20 su	Y	A			20 ti	Y	A			20 pe	Y	A			20 su	Y	A		
21 ti	Y	A			21 pe	Y	A			21 ma	Y	A			21 ke	Y	A			21 la	Y	A			21 ma	Y	A		
22 ke	Y	A			22 la	Y	A			22 ti	Y	A			22 to	Y	A			22 su	Y	A			22 ti	Y	A		
23 to	Y	A			23 su	Y	A			23 ke	Y	A			23 pe	Y	A			23 ma	Y	A			23 ke	Y	A		
24 pe	Y	A			24 ma	Y	A			24 to	Y	A			24 la	Y	A			24 ti	A	Y			24 to	A	Y		
25 la	Y	A			25 ti	Y	A			25 pe	A	Y			25 su	A	Y			25 ke	A	Y			25 pe	A	Y		
26 su	Y	A			26 ke	A	Y			26 la	A	Y			26 ma	A	Y			26 to	Y	A			26 la	Y	A		
27 ma	A	Y			27 to	A	Y			27 su	Y	A			27 ti	Y	A			27 pe	Y	A			27 su	Y	A		
28 ti	A	Y			28 pe	Y	A			28 ma	Y	A			28 ke	Y	A			28 la	Y	A			28 ma	Y	A		
29 ke	Y	A			29 la	Y	A			29 ti	Y	A			29 to	Y	A			29 su	Y	A			29 ti	Y	A		
30 to	Y	A			30 su	Y	A			30 ke	Y	A			30 pe	Y	A			30 ma	Y	A			30 ke	Y	A		
31 pe	Y	A			31 ma	Y	A								31 la	Y	A							31 to	Y	A			